

Jubilejní MENDEL FORUM 2015

- 150 let od zveřejnění Mendelova objevu ve formě přednášky v Brně
- 50 let kontinuální činnosti Mendeliana Moravského zemského muzea
- CENTRUM MENDELIANUM

Mendelův rok 2015

Rok 2015 přináší důležitá výročí týkající se světově proslulé vědecké práce J. G. Mendela, považované za základ genetiky, a také rozvoje jeho vědeckého a kulturního odkazu.

Mendel zveřejnil výsledky svých pokusů s hybridy rostlin nejprve formou dvoudílné přednášky pro Přírodovědecký spolek dne 8. 2. a 8. 3. 1865 na tehdejší reálce na Jánské ulici v Brně. V časopise téhož spolku byla Mendelova práce vydána formou odborného článku v roce 1866 a rozeslána více než stovce institucí po celém světě.

Přírodovědecký spolek vznikl z mateřské Hospodářské společnosti (Ackerbaugesellschaft) považované za tehdejší moravskou vědeckou akademii. Na půdě této společnosti Mendel dlouhodobě aktivně působil a její odborné kolegium formovalo jeho vědecké názory.

Přímým pokračovatelem muzea Mendelovy Hospodářské společnosti je dnešní Moravské zemské muzeum, které v roce 1962 založilo Genetické oddělení Gregora Mendela. Toto oddělení pak vybudovalo Mendelianum otevřené v roce 1965.

K těmto významným výročím konsolidovalo Mendelianum Moravského zemského muzea svoji vědecko-výzkumnou, vzdělávací a popularizační činnost a spolupráci s řadou brněnských, dalších tuzemských i zahraničních institucí pod integrovanou základnu
CENTRUM MENDELIANUM.

Centrum Mendelianum

Centrum Mendelianum je vybudováno na třech nosných pilířích:

1) Mendelovo vědecké centrum

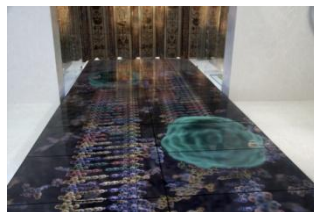
věda a tradice

2) Mendelovo návštěvnícké centrum

propagace a popularizace

3) Mendelova interaktivní škola

vzdělávání a motivace

Centrum Mendelianum je lokalizováno v autentických prostorech Mendelovy vědecké společnosti v Biskupském muzejním dvoře v srdci Brna.

Centrum Mendelianum navazuje na 50letou tradici Mendeliana MZM v oblasti kontinuálního výzkumu a rozvoje Mendelova vědeckého a kulturního odkazu realizovaného v mezinárodním kontextu. Kromě vědecko-výzkumné oblasti se jedná zejména o tvorbu expozic, realizace výstav, přednášek a konferencí, vydávání odborných a populárně vědeckých publikací, přípravu vzdělávacích materiálů, vč. filmových a interaktivních, populárně-vědeckých programů atd.

Centrum Mendelianum představuje unikátní základnu, která integruje aspekty vědecké, vzdělávací a popularizační.

MENDEL FORUM 2015

J. G. Mendel jednoznačně zviditelňuje Brno i naši zemi na kulturní a vědecké mapě světa.

Pro připomenutí 150 let od Mendelovy přednášky o pokusech s hybridy rostlin v Brně a 50 let činnosti Mendeliana připravilo Centrum Mendelianum několik akcí v rámci platformy Mendel Forum 2015.

Nabízené akce pod hlavičkou Mendel Forum 2015 jsou připraveny pro celé spektrum zájemců o JGM, jeho život, dílo a ideový odkaz. Mendel Forum 2015 tak zve k účasti jak experty, tak pedagogy a studenty, ale i širokou veřejnost. Mendel Forum je komunikační platformou na národní i mezinárodní úrovni. Připojte se také k této jedinečné oslavě unikátní osobnosti, její geniální vědecké práce a vědy bez hranic!

Mendel Forum 2015 zahrnuje tři klíčové akce:

Neděle s J. G. Mendelem

8. února 2015

Weekend with J. G. Mendel

March 6 – 8, 2015

Týden s J. G. Mendelem

6. – 12. března 2015

NEDELE S J. G. MENDELEM

8. února 2015

Škola, kde Mendel zveřejnil svůj objev

10 h, SŠPOS, Jánská 22, Brno

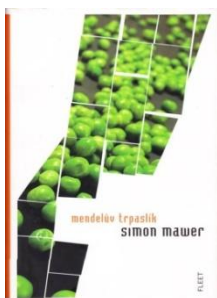
Vernisáž výstavy s doprovodnou přednáškou poprvé otevírá budovu někdejší Mendelovy reálky široké veřejnosti. Mendel zde působil jako učitel, ve stejné budově měl sídlo také Přírodovědecký ústav, na jehož půdě Mendel zveřejnil svůj dnes světoznámý objev. O rok později vyšla Mendelova práce v časopise tohoto spolku a byla rozeslána do světa.

Mendelův trpaslík

15 h, Centrum Mendelianum, Muzejní 1, Brno

Beseda s autorem „genetického thrilleru“, Simonem Mawerem, nabízí populárně-vědecký pohled na J. G. Mendela prostřednictvím unikátního románu, který atraktivně propojuje svět dnešní a Mendelovy vědy. Hlavní postavou je fiktivní potomek Mendelovy sestry, vědec, který se věnuje genetickému výzkumu onemocnění, jenž ho samotného trápí.

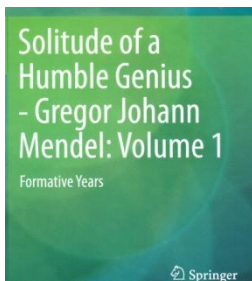

Na akci je doporučena bezplatná registrace na www.mendel-brno.cz

WEEKEND WITH J. G. MENDEL

March 6 – 8, 2015

Centrum Mendelianum, Muzejní 1, Brno

Akce se koná za účasti zahraničních spolupracovníků Mendeliana a dalších hostů, jednacím jazykem je proto angličtina. Součástí akce je inaugurace Centra Mendelianum, ale také představení nové odborné knihy zabývající se životem a dílem J. G. Mendela a přednáška jejího autora, prof. J. Kleina z USA. Moravské zemské muzeum chystá v roce 2015 překlad této unikátní publikace.

Friday, March 6, 2015

3 pm

Round Table Mendel Team Discussion

4 pm

Mendel's plants (I. Kubištová)

Commented opening of a new exhibition

5 pm

Get together

Saturday, March 7, 2015

9 – 9:30 am

Conference registration

9:30 – 10 am

Mendel – a multifaceted personality and a scientist in the controversy (A. Matalová)

10 – 10:30 am

Mendel and Darwin (J. Sekerák)

10:30 – 11 am

Coffee break, discussion

11:00 – 11:45 am

N. Vavilov and T. Lysenko: Initial support and final tragedy. Who is responsible? (V. Soyfer)

11:45 – 12:10 am

Mendel, Vavilov and Brno (P. Salaš/A. Salašová)

12:10 – 12:30 pm

Politics related interpretations of Mendel's ideas (D. Mintchev)

12:30 – 2 pm

Lunch, poster exhibition viewing

2 – 2:30 pm

Mendel and his scientific colleagues in Brno (A. Matalová)

2:30 – 3 pm

When time was ripe: On the “re-discovery” of Gregor Mendel’s work (J. Vollmann/H. Grausgruber)

3 – 3:30 pm

Coffee break, discussion

3:30 – 3:50 pm

Milestones from Mendel to recent molecular biology (S. Štrbáňová)

3:50 – 4:10 pm

Mendel and bioinformatics (P. Ošmera)

4:10 – 4:30 pm

From domestication to Mendel or from Mendel to domestication? (P. Hořín)

4:30 - 5 pm

Coffee break, discussion

5 pm

Mendel’s footsteps in Brno (E. Matalová)
A walk through Mendel’s Brno

Sunday, March 8, 2015

9 – 9:30 am

150 years ago ... Brno in Mendel's time (P. Kroupa)

9:30 – 10:30 am

Echoes of March 8, 1865 (J. Klein)

10:30 – 11 am

Coffee break, discussion

11 am - onwards

Inauguration of Centrum Mendelianum

*Greeting Addresses (M. Reissner et al.)

*Concept of the Centre (E. Matalová)

*Solitude of a Humble Genius (J. Klein)

A new expert book about Mendel

Guided tours in the Centre, exhibition viewing, discussion

*****

Na akci je nutná bezplatná registrace na www.mendel-brno.cz

*****

TÝDEN S J. G. MENDELEM

6. – 12. března 2015

Centrum Mendelianum, Muzejní 1, Brno

6. 3. 2015

Mendelovy rostliny

16 h – Mendelovy rostliny - komentovaná prohlídka nové výstavy

7. 3. 2015

J. G. Mendel

17 h – Po stopách Mendela v Brně – interaktivní program a procházka místy spojenými s působením JGM v historické části města Brna

8. 3. 2015

Centrum Mendelianum

11 h – slavnostní otevření Centra Mendelianum jako komplexního zázemí pro vědu, výzkum, popularizaci a vzdělávání

9. 3. 2015

Mendel a jeho objev

Jak a na co vlastně Mendel přišel

10 h – program pro školy, 16 h – program pro veřejnost

10. 3. 2015

Mendel a genetická informace

Jak fungují geny

10 h – program pro školy, 16 h – program pro veřejnost

11. 3. 2015

Mendel a jeho myšlenky stále aktuální

Mendel, Nobel a genetické příběhy

10 h – program pro školy, 16 h – program pro veřejnost

12. 3. 2015

Mendel – neustálá výzva

Mendel v černé skříňce

10 h – program pro školy, 16 h – program pro veřejnost

*****

Na akce 6. – 8. 3. 2015 je registrace doporučena, na interaktivní programy 9. – 12. 3. 2015 je nutná.

Bezplatná registrace: www.mendel-brno.cz

*****

©Centrum Mendelianum

Děkujeme za podporu a spolupráci!

www.mendelianum.cz

www.mendel-brno.cz

Kontakty:

Dr. Anna Matalová, prof. Eva Matalová, matalova@iach.cz
(koncepte Centra Mendelianum, organizace Mendel Forum)

Dr. Jiří Sekerák, jsekerak@mzm.cz
(vedoucí Mendeliana Moravského zemského muzea)

Mendelova interaktivní škola genetiky

CZ.1.07/2.3.00/45.0037